

Pred gostiščem Šoštarich na Vetrniku.
Foto: Silva Šoštarich, 6. 9. 2008

Gospa Vladka Kobal in prof. Slavko Kremenšek v razstavnem prostoru.
Foto: Zora Slivnik Pavlin, 6. 9. 2008

RAJŽA NA VETRNIK IN V KOZJE

Septembra smo se člani in članice Slovenskega etnološkega društva udeležili pohoda na Vetrnik na Kozjanskem. Med trindvajsetimi udeleženci pohoda so bili tudi gosti iz Slovenije, ameriški Slovenec in gost iz Velike Britanije. Zborna mesto je bilo v Kozjem ob gostišču Ribnik, kjer so tistega dne domačini pripravili sejem.

Kozje je prijazen trg z bogato zgodovino, ki še vedno veje iz nekaterih trških hiš, z lepo oblikovanimi klasicističnimi portali v njegovem osrednjem delu. Prvič je bilo omenjeno že leta 1016, trške pravice pa je dobilo pred letom 1384. Nad naseljem je nekoč stal grad Drachenburg, ki je danes v razvalinah.

V eni od osrednjih hiš v Kozjem ima svoje prostore tudi zasebni muzej Šola moje mame, v katerem so muzejska učilnica iz časa Kraljevine Jugoslavije, zbirka šolskih potrebščin ter kar nekaj slovenskih čitank iz 19. in 20. stoletja. Prva kozjanska javna šola je delovala med letoma 1805 in 1966. Gospod Marinšek, lastnik in avtor omenjene zbirke, od leta 2007 pa tudi član našega društva, nam je prijazno odprl šolska vrata in razkazal zbirko. Do stare učilnice z lesenimi klopmi s tintniki, s pečko na drva in šolsko tablo vodijo lesene stopnice. Celo berilo, v rabi še leta 1957, je bilo tam, novo in lepo, kot da ga medtem ni nihče uporabljal.

Po ogledu zbirke smo se odpravili v Kroflnov mlin, kjer so nas pričakovali Edi Kremenšek, bratranec našega prof. Kremenška, prof. Kremenšek in gospa Vladka Kobal. Po pogostitvi se je začel uradni del obiska Kroflnovega mlina. Prof. Vito Hazler nam je pripovedoval o obnovi hiše, pri kateri je aktivno sodeloval, o težavah ob tovrstnih prenovah in številnih idejah.

Prejšnji večer so v Kroflnovem mlinu odprli fotografsko razstavo o trapistih, izdelovalcih znanega sira, ki jo je pripravila gospa Vladka Kobal. Povedala nam je marsikaj zanimivega

o nastajanju razstave, prof. Kremenšek pa je razstavo zgodovinsko umestil. Med dokumenti na razstavnih panojih je tudi pismo, ki ga je prof. Kremenšek napisal kot dvanajstletni fantič, ko si je sam še močno želel postati trapist. Po predstavitvi razstave smo prof. Kremenšku čestitali za rojstni dan in ga obdarovali s pohodniškimi palicami in nahrbtnikom, kot nalašč za takojšnjo uporabo – pohod na Vetrnik.

Pot se od Kroflnovega mlina polagoma dviguje, po kakem kilometru pa se ostro odcepi v hrib. Tisti z več kondicije so strmo makadamsko cesto premagali precej hitro, oni drugi pa so se malo bolj mučili. Po uri hoje je večina pohodnikov srečno prišla na vetroven in s soncem obsijan Vetrnik. V gostišču Šoštarich so nas že pričakovali in mize so se kmalu šibile pod dobrotami. Po obedu smo se pred hišo še »po gasilsko« fotografirali in se odpravili na ogled Vetrnika z razgledom na Boč in vzhodne obronke Bohorja.

Do Eko kmetije Podlesnik smo se spustili po s soncem obsijanem pobočju. Gospodar nam je razkazal senik z eko apartmaji (sobice s slamnatimi stenami, brez oken in vrat, z jogiji na tleh za najbolj eko osveščene turiste in ljubitelje narave).

Na mline brez mlinov beseda ni nanesla, smo se pa pogovarjali o težavah, ki pestijo današnje moderne kmete, ki jim marsikdaj s prijazno besedo in pogovorom vdihnemo novo upanje in jih navdušimo za obnovo starih hiš in gospodarskih poslopij.

Po ogledu ribnika v grapi nad hišo smo se počasi odpravili v dolino, mimo Podlesnikov, ki so nas prijazno pozdravljali. Naglo se je mračilo in že v temi smo prišli do Kroflnovega mlina, kjer nas je spet pričakala bogato obložena miza z dobrotami iz peči trškega peka in mesarja. Ob zbiranju vtisov prijaznega druženja s kolegi smo si zaželeli, da se naslednje leto spet srečamo v Kroflnovem mlinu in ponovimo pohod na Vetrnik.

* Zora Slivnik Pavlin, univ. dipl. etnol. in prof. slov. jez. s književnostjo. 1000 Ljubljana, Rojčeva 18, E-naslov: zora.slivnik@telemach.net